

Internt graderingssystem

för stabilitet i de
finansiella instituten
– en förstudie

2000 : 4

1. Sammanfattning	1
2. Bakgrund	2
3. Syfte	2
4. Erfarenheter från andra länder	3
5. Förslag till utformning	3
5.1 Aktuella underlag för bedömningsmodellen	4
5.2 Kvantitativa data och marknadsdata	5
5.3 Riskanalys	5
6. Tidplan	8
7. Sekretess	9
8. Resurser	9
9. Kvalitetssäkring och återrapporering	10
 BILAGA Referensrapporter	 11

Internt graderingssystem för stabilitet i de finansiella instituten – en förstudie

Rapport till regeringen med anledning av uppdrag i regleringsbrevet 2000 om att utreda ett graderingssystem för stabiliteten i de finansiella instituten.

1

1. Sammanfattning

Finansinspektionen har på regeringens uppdrag utrett förutsättningarna för ett internt graderingssystem för stabiliteten i de finansiella instituten. En förstudie har genomförts i syfte att etablera ett system där inspektionen internt graderar de väsentliga institutens stabilitet efter ett antal kriterier.

Finansinspektionen gör med hjälp av underlag i form av kvalitativa och kvantitativa data löpande bedömningar av de finansiella instituten under tillsyn. I denna rapport redovisas en vidareutveckling av det nuvarande systemet där väsentliga institut under tillsyn blir föremål för en årlig samlad riskbedömning. Denna genomförs utifrån en modell anpassad för att bedöma riskexponeringar i instituten. Den samlade riskbedömningen syftar ytterst till att bedöma institutets/koncernens risktagande och riskhanteringsförmåga i förhållande till det riskbärande kapitalet. Den samlade riskbedömningen baseras på såväl kvantitativ som kvalitativ information. Den kvantitativa informationen kommer att bearbetas huvudsakligen utifrån de rapporter som inspektionen inhämtar. Kvantitativ information kommer att struktureras i form av ett graderingssystem. Den kvalitativa informationen kommer att baseras på tillsynsrapporter, extern information m.m.

Den samlade riskbedömningen genomförs på ett sådant sätt att en bedömning skall kunna lämnas över ledning, organisation, kapital och kapitalallokering, risktagandet och riskkontroll inom väsentliga affärsområden i ett institut. Bedömningen eller graderingen skall utformas på ett sådant sätt att inspektionen får en helhetsbedömning av institutet. En gradering av risktagande och riskhantering måste baseras på i förväg uppställda kriterier.

Förslaget till framtagande av en samlad riskbedömning för de stabilitetsviktiga instituten ligger väl i linje med hur "best practice" tillsynen utvecklas i flera europeiska länder. Förslaget kan också ses som ett första steg i utvecklandet av den s.k. Supervisory review som är en central del av Baselkommitténs förslag till nya kapitaltäckningsregler.

Den samlade riskbedömningen är ett naturligt och integrerat led i den Nya Tillsynen som trädde i kraft den 1 september 2000. Ett internt projekt kommer därför att skyndsamt arbeta fram modellen för den samlade riskbedömningen så att denna kan testas i en första version under 2001.

Ett förenklat system för gradering kan parallellt utvecklas för att användas på samtliga institut, dvs. inte enbart de stabilitetsviktiga. Ett sådant system är ett naturligt verktyg i tillsynen och skall ses som ett hjälpmedel i tillsynen

av mindre institut. Systemet skall primärt baseras på ett antal finansiella nyckeltal som skall viktas exempelvis utifrån ett enskilt instituts relativa nivå. Detta skall ge regelbunden information om hur ett enskilt institut relativt sett utvecklas i förhållande till en jämförelsegrupp.

Finansinspektionen bedömer att system för samlad riskbedömning av de större stabilitetsviktiga instituten och det utvecklade graderingsystemet för samtliga institut lämpligen kan utvecklas parallellt under en tvåårsperiod. Den första utvecklingsfasen kommer att omfatta bankkoncernerna.

Under utvecklingsfasen måste övervägas vilka resurser som kommer att erfordras för den löpande driften. Sammantaget bedöms 4-5 interna tjänster att krävas. Det omfattar projektledning samt assistent och IT stöd. Till den interna resursåtgången måste hänsyn även tas till behov av externa konsultinsatser för att utforma den samlade riskbedömningen. Sammantaget bedöms systemet i sin helhet komma att kosta omkring fem miljoner kronor att utveckla.

2. Bakgrund

Regeringen har i regleringsbrevet för 2000 uppdragit åt FI att undersöka förutsättningarna för att ta fram ett internt graderingssystem med följande inriktning.

”Finansinspektionen skall undersöka förutsättningarna för ett internt graderingssystem för stabilitet i de finansiella instituten. En förstudie skall genomföras i syfte att etablera ett system där inspektionen internt graderar de väsentliga institutens stabilitet efter ett antal kriterier.

Vid val av kriterier bör väsentliga skillnader i olika finansiella verksamheter beaktas, bl.a. skillnader i åtagandenas karaktär och tidsperspektiv. En tentativ tidsplan för när ett sådant system skall kunna tas i bruk och resursförbrukning för implementering av systemet skall ingå i studien. Förstudien skall lämnas till regeringen senast den 2 oktober år 2000.”

3. Syfte

Finansinspektionen har under året genomgått en genomgripande förändring av organisation och arbetsmetoder i syfte att framledes utföra en fördjupad riskanalys och bättre samordnad tillsyn. Den övergripande ambitionen med förändringen är att riskfokusera och kvalitetssäkra tillsynen. Detta sker genom att inspektionen har definierat de olika typer av risk som tillsynen skall fokusera på. För det andra har ett antal väsentliga produkter definierats och därefter har huvudprocesser fastställts som skall leda till dessa produkter. Den allra tydligaste produkten som framkommit genom det nya förhållningssättet till tillsynen är den samlade riskbedömningen som ska göras för de 13 systemviktiga instituten, med start 2001. Samlade riskbedömningar ingår även som ett viktigt led i det nordiska tillsynssamarbetet.

I föreliggande förstudie redovisas utkast till ett nytt graderings- och riskbedömningssystem som skall användas som underlag i Finansinspektionens riskorienterade tillsyn av systemviktiga institut och koncerner.

Syftet med modellen är att ge inspektionen ett redskap som kan fungera som underlag vid en relativ bedömning av enskilda bolag, grupper och koncerner, som står under tillsyn. En sådan bedömning bör kunna utmynna i:

- dels en möjlighet till fördjupad analys efter kriterier som rör väsentlighet och risk,
- dels tjäna som underlag till prioriteringar av tillsynsinsatser.
- dels underlag för en samlad bedömning av relationen risk kontra riskkapital i finansiella koncerner.

3

Genom den samlade riskbedömningen kommer Finansinspektionen att bättre kunna koncentrera sina resurser till att övervaka de institut som relativt sett har en högre riskprofil än andra.

4. Erfarenheter från andra länder

Finansinspektionen har som underlag till föreliggande förstudie gjort en inventering av några olika modeller för institutrating som används av tillsynsmyndigheter i andra länder. Bland andra har gruppen studerat den s.k. CAMEL modellen som används av USA:s federala myndigheter i sin banktillsyn, den Kanadensiska tillsynsmyndighetens modell, den modell som används inom den holländska centralbanken samt den modell som FSA i London använder.

För försäkringsbolag finns det få utländska förebilder. Ett exempel kan dock sökas i Storbritannien där man modifierat den s.k. RATE-modellens bedömningskriterier för att beakta försäkringsverksamhet. Syftet med modellen är att med hjälp av ett riskbaserat synsättet enligt "supervisory review" bättre kunna göra en riskprofil av de finansiella företagen för att ta ställning till hur de uppfyller krav på erforderlig kapitalnivå och riskhanteringsrutiner etc.

Av de internationella fallstudierna kan man dra slutsatserna att det är viktigt att inte ha en övertro till rena nyckeltalsdata som bedömningsinstrument. I stället utvecklas tillsynsmodellerna mot modeller som tar hänsyn även till kvalitativa tillsynsdata samt annan omvärldsdata. Finansinspektionens uppfattning är därför att det är av betydelse att det görs en vidare bedömning där flera beslutskriterier ingår. Att söka ta fram en renodlad prognosmodell som främst utgår i från historiska nyckeltalsdata är inte syftet. I stället ska koncernbedömningarna utgå från en samlad riskbedömning där hänsyn tas till institutens olikheter vad gäller karaktär och åtaganden etc. Vid en samlad riskbedömning skapas även förutsättning att ta ställning till hur exponerat ett institut är för en viss typ av risk, t.ex. kreditrisk. Bl.a. amerikanska CAMEL tar hänsyn till kvalitativa tillsynsdata vid den slutliga betygssättningen (se bilagor för vidare referenshänvisning).

5. Förslag till utformning

En slutsats av de internationella studierna har blivit att inspektionens tillsynsmodell utöver finansiella nyckeltal behöver förstärkas med i första hand kvalitativa tillsynsdata, dvs. data som baseras bl.a. på information från platsbesök. Dessutom fogas ett moment med marknads/omvärldsorienterade data. Det senare framstår som motiverat mot bakgrund av den allt tydligare

fokuseringen mot stabilitetsviktiga institut som inspektionen förnärvarande intar. En majoritet av de stabilitetspåverkande instituten under tillsyn är noterade vid börsen. Genom att ta del av marknadsdata erhålls ett stöd i den framåtblickande analysen av de större koncernerna.

Tre delmoment föreslås därför bilda grunden inför inspektionens vidare arbete med samlad bedömning av koncerner och institut:

- Block 1: Ekonomiska nyckeltal
- Block 2: Marknadstal
- Block 3: Riskanalys

Samlade riskbedömningar enligt denna form med ovanstående tre delmoment kommer att produceras årligen för de större bankkoncernerna, för närvarande; FSB, MNB, SHB samt SEB. På försäkringsområdet berörs i dag Skandia, If, LF, Folksam, AMF-P och SPP. Inom värdepappersområdet berörs OM-Stockholmsbörsen, VPC samt Bankgirocentralen.

För övriga institut kommer den löpande bedömningen i huvudsak att baseras på information från det nyckeltalsbaserade blocket.

Som framgår av figuren är riskbedömningsprocessen uppdelad i tre block. Figur 1. ger en bild av de tre blocken och vissa uppgifter som ryms inom respektive block. Varje del tar sikte på att informera om och belysa vissa riskförhållanden.

Blocken illustrerar det flöde som ligger till grund för riskbedömningsprocessen inom Finansinspektionen. Slutprodukten blir en sammanvägd bedömning av hur definierade riskområden påverkar koncernen (se vidare avsnittet om frekvens nedan).

5.1 Aktuella nyckeltal för ratingmodellen

FIGUR 1.

BLOCK 1 Ekonomiska nyckeltal (rapportbaserade)	BLOCK 2 Marknadsnyckeltal (aktierelaterade)	BLOCK 3 Riskanalyser och kontroll av regelefterlevnad
KÄLLA: INSTITUTENS LÖPANDE RAPPORTERING TILL FI	KÄLLA: DATASTREAM FÖRETAGENS KONCERN- REDOVISNINGAR, ETC.	KÄLLA: SAKAVDELNINGARNA INOM FI
Uppgifter per: ■ Enskilt institut (solo) ■ Företagsgrupp (bank/vp) ■ Koncern (enl. koncernens offentliga redovisning)	Uppgifter per: Koncern/noterade bolag	Uppgifter per: Koncern/noterade bolag
Kapitaltäckning/Solvens	Aktiekurs relativt branschindex/generalindex	Ledning och intern kontroll
Tillgångar t. ex. löptid, karaktär	Aktiens volatilitet	Riskidentifiering Per riskområde i koncernen
Skulder t. ex. löptid, karaktär	Förändrad vinst per aktie (prognos)	Mätning av risk, riskhantering
Kostnader/effektivitet	Förändring i vinstmultipel (P/E- tal)	Prissättning av risk och kapitalallokering
Lönsamhet/Räntabilitet	Extern rating	Regelefterlevnad

5.2 Kvantitativa data och marknadsdata

Det första blocket tar bl.a. sikte på att med hjälp av nyckeltal analysera balansräkningens struktur, åtaganden, solvens i för att bedöma riskspridningen med hänsyn taget till bolagets affärsinriktning. Vidare görs även vissa effektivitetsjämförelser. Principerna för datainsamling och analys av nyckeltalsdata är likartad för samtliga institut under tillsyn.

Nyckeltalsdata ger en bild av hur utvecklingen har varit under den valda mätperioden. Till karaktären är finansiella nyckeltal i första hand tillbakablickande. Syftet med att inkludera marknads (aktie) relaterade nyckeltal, block två, i inspektionens bedömning är att få en fingervisning av hur marknadens aktörer bedömer den framtida utvecklingen för aktuella bolag och branscher. Fördelen med att hämta in börsbaserade nyckeltal blir att inspektionen kan använda nyckeltalen som ett slags "benchmark" som stöd och referens för inspektionens egna bedömningar inför den närmaste framtiden.

Börsens syn på bank- och finansaktier speglar en relativ bedömning där utsikterna för bankaktier jämförs med utsikterna för andra branscher. Att t.ex. bank- och finansaktiernas utveckling har varit sämre relativt generalindex behöver därför inte nödvändigtvis vara en signal till oro. Det kanske bara är så att vinstutsikterna, utan att egentligen vara dåliga, "bara" är något sämre än för andra branscher.

5.3 Riskanalys

En av Finansinspektionens viktigaste produkter i den nya organisationen är att en gång per år ta fram en samlad riskbedömning för större finansiella koncerner och andra stabilitetsviktiga företagsgrupper/institut. Den samlade riskbedömningen kommer bl.a. att baseras på väsentligare händelser under året, slutsatser från tillsynsrapporter och undersökningar samt riskinnehåll och riskhanteringsförmåga. Den samlade riskbedömningen kommer användas i Finansinspektionens tillsynsdialog med respektive företagsledning och som underlag för prioritering av inspektionens resurser. För de gränsöverskridande grupperna kommer riskbedömningen att användas som underlag vid nordiska genomgångar och erfarenhetsutbyte.

Den samlade riskbedömningen skall möjliggöra en helhetsbild, byggd på en systematisk och riskfokuserad analys av de verksamheter företagen driver. Som ett av flera underlag planerar Finansinspektionen att mäta kvaliteten i institutens tillgångar. Därmed kommer den samlade riskbedömningen att innebära ett ställningstagande av hur exponerat ett institut är för olika typer av risk. Vidare kommer även en sådan bedömning att beakta de konsekvenser som ett fallissemang för ett visst institut skulle kunna innebära för det finansiella systemets stabilitet.

Styrelsen i ett institut är i enlighet med Finansinspektionens föreskrifter FFFS 99:12, FFFS 95:49 samt FFFS 00:03 m.fl. ansvarig för att det bl.a. finns en riskpolicy och en instruktion för riskhanteringen. Av instruktionen ska framgå vilka rutiner som finns för att identifiera, mäta, följa upp och rapportera de risker institutet är exponerat för. Av riskpolicyn ska framgå vilken nivå på riskkapitalet institutet har valt att ha.

Det ankommer på inspektionen att bedöma om de rutiner som institutet har för sin riskhantering är tillräckliga. Vidare att bedöma om den nivå institutet valt för riskkapitalet är tillfyllest sett i relation till företagets riskexponering. Inspektionens uppfattning om vad som är en betryggande kapitalnivå kan variera mellan de större koncernerna. Detta är vad som inryms i begreppet en aktiv risktillsyn.

Delvis sammanfaller institutets önskemål med tillsynsmyndighetens när det gäller att ha en buffert med riskkapital utöver den lagstadgade miniminivån. Det gäller att ha ett utrymme för att kunna expandera verksamheten. De internationella ratingföretagen, såsom Standard & Poors och Moodys med flera, kräver ofta att ett institut har en kapitaltäckningsgrad eller solvensmarginal som ligger över miniminivån för att det ska få en god rating. En sådan är viktig att ha för ett institut eftersom den påverkar upplåningskostnaden.

5.3.1 Samlad riskbedömning och principer för betygssättning

De delbetyg som avges beträffande de större koncernernas ingående delar skall periodvis sammanställas i ett samlat omdöme avseende hela koncernens riskprofil. Bedömningen skall bl.a. ta hänsyn till balansen mellan verksamhetens mål, risker och den interna kontrollen.

För att säkerställa att det görs en balanserad bedömning finns skäl att överväga att låta detta ansvar falla på en särskild grupp inom inspektionen.

5.3.1.1 Riskmatris

För att ge en schematisk illustration till hur en tänkt sammanställning av de ingående faktorerna/riskerna kan betygsättas och mätas, kan följande matris ge en vägledning (se figur 2.). Inspirationen till att använda en matris för att gradera olika typer av risk har i första hand hämtats ur brittisk/holländska förebilder. Meningen är att matrisen skall samla upp och beakta erfarenheter från betygsatta undersökningar och kombinera dessa med en bedömning av den aktuella riskens betydelse för den bedömda koncernen. Med den valda matrisen kombineras möjligheten att ge ett sammanvägt betyg där hänsyn tagits till enskilda institut och koncerners känslighet för såväl kvantitativa som kvalitativa bedömningskriterier.

I matrisen förs ett genomsnittsbetyg in per riskområde för en koncern. Det redovisade betyget per riskområde är sammansatt som ett genomsnitt av betygsatta undersökningar av de i koncernen ingående dotterbolagen där gradering gjorts enligt skalan ett till fem.

De tre första bedömningskriterierna tar sikte på att mäta och bedöma bolagets finansiella styrka med hänsyn taget till dess karaktär och åtaganden i och utanför balansräkningen. Här mäts även ledningen och dess förmåga att definiera och upprätthålla en kontrollfunktion. Härfter följer en bedömning av definierade riskområden.

FIGUR 2. RISKMATRIS

Betygskriterie /Riskhantering Koncern/institut	Betyg*					Riskens/kriteriets betydelse för koncern/institut	Effektbedömning vid störning/problem
	5	4	3	2	1		
Finansiell styrka							
Ekonomisk utveckling						Hög Medel Låg	Hög Medel Låg
Struktur- och åtaganden						Hög Medel Låg	Hög Medel Låg
Riskområden							
Organisation och management, Internkontroll						Hög Medel Låg	Hög Medel Låg
Kreditrisk						Hög Medel Låg	Hög Medel Låg
Marknads- och likviditetsrisker						Hög Medel Låg	Hög Medel Låg
Operationella risker						Hög Medel Låg	Hög Medel Låg
Försäkringsrisker						Hög Medel Låg	Hög Medel Låg

* Betyg 5 = Utmärkt, Betyg 4 = Bra, Betyg 3 = Nöjaktig, Betyg 2 = Dålig, Betyg 1 = Underkänd

Genom att också ta hänsyn till riskens betydelse för institutet och institutgruppen ges ökad förutsättning för vidare analys.

Bl.a. bör en effektbedömning också göras för att analysera institutets påverkan på andra institut vid störningar och problem.

5.3.2 Frekvens

En central fråga är frekvensen för bedömningen av enskilda institut och koncernbolag. Här kan man tänka sig flera lösningar. Bl.a. kan enskilda institut graderas kvartalsvis efter inrapporterade nyckeltal och marknadsdata enligt block ett och två. En sådan bedömning kan göras löpande. De bolag som i samband med den kvartalsvisa rankingen faller ut med relativt dåliga nyckeltal kan vara sådana bolag som behöver följas upp i undersökningsverksamheten. Därmed tjänar en kvartalsvis ranking baserad på nyckeltal som en ledande indikator för inspektionens tillsynsenheter.

En större genomgång, dvs. den samlade riskbedömningen, där hänsyn tas till såväl kvantitativa som kvalitativa data enligt de tre blocken, kan göras mindre frekvent. Främst för att alla bolag förmodligen inte undersöks beträffande samtliga rutiner varje år. Dock skall en samlad riskbedömning göras åtminstone årligen för de 13 definierade instituten.

5.3.3 Tillsynsbedömningarna och principer för betygsättning

Mot bakgrund av slutsatser som bl.a. dragits vid studierna av internationella förebilder är Finansinspektionens bedömning att en fördel vid betygssättningen blir att bolagen kan bedömas enligt en relativ betygsskala från ett till

fem. Alternativt kan en betygskala som liknar den bedömningsgrund som användes vid kartläggningen av institutens Y2K beredskap användas där aktuell risk bedömdes enligt skalan hög, medel och låg.

En relativ skala innebär fördelar då ansvariga alltid måste tänka över varför vissa bolag hamnar i ett undre intervall. Därmed undviks alltför schablonmässiga bedömningar som sedan inte tas på allvar därför att betygsättningen blir alltför likartad.

Den relativa skalan innebär vidare att oavsett populationens storlek så är det endast ett begränsat antal bolag som kan uppnå det högsta respektive lägsta betyget, med en övervägande del av instituten koncentrerade runt medelbetygen. På detta sätt undviker man att alla bolag hamnar inom ett snävt intervall när betygsättningen för samtliga nyckeltal räknas samman, vilket i princip skulle betyda att alla bolag skulle få godkänt. Metoden kräver en analys av vart gränserna för de olika betygsintervallen skall gå, men samtidigt möjliggör den, rätt utförd, jämförelser över tid. Dvs. den erbjuder möjlighet att uppfatta när svängningar sker inom hela branschen.

För att modellen skall bli bra och vara ett redskap i tillsynen är det av betydelse att den slutliga formen inte låses på ett för tidigt stadie i utvecklingsprocessen. Av det skälet avstår inspektionen i från att i denna förstudie att i detalj precisera vilka moment som tillsynsbedömningarna kommer att omfatta.

6. Tidplan

För att ratingsystemet skall bli en väl fungerande produkt är det viktigt att modellen prövas praktiskt under realistiska former innan den slutgiltiga formen fastslås. Under den planerade testfasen ges förutsättningar att under realistiska förhållanden prova olika typer av nyckeltal, vikter, etc. Inte minst viktigt att pröva under praktiska förhållanden är hur bedömningen av koncerner med blandad verksamhet utfaller. Prövningsfasen blir därmed en mycket viktig del av projektfasen.

Det bör finnas förutsättningar att testa modellens praktiska användbarhet genom att under hösten/vintern inleda en testfas där cirka 5 bolag (t.ex. de största bankkoncernerna samt något försäkringsbolag och värdepappersbolag) ingår.

Följande tidplan kan i dagsläget bedömas vara realistisk för att åstadkomma ett väl fungerande graderingssystem för att mäta stabiliteten i de finansiella instituten:

- 2 oktober 2000 Förstudie lämnas till regeringen
- Oktober 2000 Projektgrupp tillsätts och arbete inleds med utveckling av system för block 1–3
- Oktober 2000 Extern konsultupphandling initieras
- Juni 2001 Testrapport för samlad riskbedömning med prototyp för bank lämnas
- Juni 2001 Arbetet med att utveckla samlad riskbedömningsmodell som inkluderar övriga verksamheter (försäkring m.fl.) inleds
- Kvartal 4 2002 Systemet driftfärdigt – slutrapport lämnas

7. Sekretess

De uppgifter som bildar underlag för Finansinspektionens bedömning avser uppgifter om företagens affärs- och driftförhållanden. För sådana uppgifter gäller sekretess om det skulle skada det enskilda företaget om uppgifterna lämnas ut. Eftersom samtliga uppgifter omfattar viktig information om företagets ekonomiska förhållanden framstår det som i det närmaste självklart att uppgifterna kommer att vara sekretessbelagda. Detta gäller också den analys av uppgifterna som FI skall göra. Frågan om sekretess skall dock prövas varje gång någon begär att få ut uppgifterna.

9

8. Resurser

Att ta fram en praktiskt fungerande modell för samlad riskbedömning av koncerner med blandad verksamhet där skillnader i karaktär och åtaganden tydligt beaktas är den stora frågan i Finansinspektionens projekt. De internationella förebilderna är med något undantag få. Inom den internationella samarbetsgruppen "Joint forum" arbetar man i dag med denna fråga men någon i dag fungerande modell som tar hänsyn till skillnader mellan bank respektive försäkringsinstitut finns i princip inte. Visst stöd kan sökas i den av brittiska FSA framtagna s.k. RATE-metoden. Dock måste noteras att denna ännu befinner sig på ett försöksstadium varför en för svenska förhållanden fungerande modell kräver en större egen utvecklingsinsats från inspektionens sida. Att utveckla en försvenskad modell av RATE-metoden torde kunna göras under ett drygt år och till en kostnad av två månader och kräva viss extern konsult hjälp.

Förebilder saknas i dag även beträffande börs- och clearingorganisationer. Att utveckla metoden till att inkludera andra stabilitetsviktiga institut t.ex. VPC och OM Stockholmsbörsen kräver minst ytterligare ett halvt månaders arbete.

Under ett i vart fall inledande skede kommer inspektionen att ta hjälp av externa konsulter för att utforma metoderna för den samlade riskbedömningen. Metodutveckling för gradering av enskilda institut med hjälp av nyckeltal och marknadsdata bedöms kunna ske med hjälp av interna resurser.

Sammantaget bedöms 4–5 interna tjänster att krävas under ett år. Det omfattar projektledning samt assistent och IT stöd. För den löpande projektadministrationen kan kostnaderna kvantifieras till att omfatta följande personmoment:

- Projektsamordning
- Framtagande av nyckeltal, gradering av riskkriterier, etc.
- Löpande IT relaterad support

Till den interna resursåtgången måste hänsyn även tas till behov av externa konsultinsatser för att utforma den samlade riskbedömningen. Sammantaget bedöms systemet i sin helhet komma att kosta omkring fem miljoner kronor i utveckling.

9. Kvalitetssäkring och återrapportering

Ett uppföljningsmoment som syftar till att säkerställa kvaliteten i de ingående nyckeltalen och bedömningskriterierna kommer att utarbetas parallellt med det löpande projektarbetet. Kvalitetssäkringen tar dels sikte på planering och genomförande av utförandeprocessen, dels kvaliteten och användbarheten i det producerade sakinnehållet.

Vidare skall de sammanvägda resultaten av koncernbedömningarna återrapporteras till regeringen. Meningen är att en återrapportering skall ske i vart fall årligen. Som framgått av avsnitt 7. ovan är de uppgifter som bildar underlag för inspektionens bedömning av sådan karaktär att uppgifternas offentliggörande skulle kunna vara till förfång för enskilt institut. Av detta skäl måste inspektionen finna lämpliga former för återrapportering.

En lämplig källa för återrapportering av under året gjorda iakttagelser och bedömningar blir därför den årliga rapporten till regeringen som behandlar läget i de finansiella företagen och marknaderna.

BILAGA Referensrapporter

Externa dokument:

Finansinspektionen har i denna förstudie hämtat inspiration från ett antal internationella projekt vars syfte är att gradera finansiella företag. Inspektionen har översiktligt granskat 13 olika system. I första hand är det dock följande rapporter som ligger till grund för inspektionens ställningstagande vid val av kriterier för att bygga ett ratingsystem i överensstämmelse med regeringens uppdrag:

Canada: *Office of the Superintendent of Financial Institutions: Supervisory Framework 1999 and beyond, 1999*

Nederländerna: *De Nederlandsche Bank: Risk analysis: the new tool for Supervision, March 2000*

USA: *Federal Reserve Bank of New York: Revision of CAMEL Rating System, January 1997*

Storbritannien: *Financial Services Authority: Risk based approach to supervision of banks, June 1998*

Interna dokument:

Finansinspektionen: *Den nya tillsynen, april 2000*

Finansinspektionen: *Tillsynsprocessen, augusti 2000*

Finansinspektionens rapporter

- 2000:3 Internet och finansiella tjänster
- 2000:2 Bilförsäkringen efter avregleringen
- 2000:1 Kartläggning av leasingavgifter
- 1999:9 Aktionsplan för att stärka förtroendet för värdepappersmarknaden
- 1999:8 Financial services and consumers – comparison between the UK and Swedish systems
- 1999:7 De finansiella företagen och marknaderna*
- 1999:6 Den finansiella sektorn och informationssystemen inför år 2000*
- 1999:5 Översyn av insiderlagstiftningen
- 1999:4 Kreditinstitutens lån – värdering och upplysning
- 1999:3 Bankernas betaltjänster – avgifter och information
- 1999:2 Den finansiella sektorn och informationssystem inför år 2000*
- 1999:1 Finansinspektionens tillsyn av Premiepensionsmyndigheten
- 1998:7 Internet och försäkring
- 1998:6 Försäkringsbolagen och de trafikskadade
- 1998:5 Utveckling inom de finansiella företagen och marknaderna*

*) Rapporten finns även på engelska

Finansinspektionen
Box 7831, 103 98 Stockholm
Tel 08-787 80 00
Fax 08-24 13 35
E-post: finansinspektionen@fi.se